

Vad har hänt?

VECKANS STORA HANDELSE är Saaromröstningen som i söndags återförde Saar — efter femtonårig skilsmässa — till Tyskland. Folkeförbundsrådet har under tydliga svårigheter sammanträtt för att fastställa tiden för återföringen. Det förutjades att Frankrike önskar övnmilitarisering av området.

ENGLAND HAR UNDERTECKNAT handelsavtal med det talskyddade Indien, av vilket bomulls- och stålindustrierna vänta sig stor löfning. Och det första vänskapliga steget mot Irland har tagits efter två och ett halvt års tillstånd av kampinställning — en överenskommande om byte av boskap och stenkol.

MR LLOYD GEORGE, den oförbrändliga engelske politikern, startar i dagarna en egen kampanj, där han i föredrag över stora delar av England framger att lägga fram sitt privata förslag till arbetslöshets övervinande och en ny social ordning. Övrigt som den konservativa regeringen äldes förkastat. Det har sagts om Lloyd George att snår han hör trampelerna smattra, säger han abal — och strid vädrar han på långt håll. Lord Snowden, vilken som finansminister på sin tid motsatte sig en ekonomisk omvägning, är nu tydligen oförhindrad att stödja Lloyd Georges kampanj, som han hoppas vunder Eder inspirerade ledning skall krönsa med framgång.

PRESIDENT ROOSEVELT VERKAR i sitt kall. Hans senaste förslag, som kommer att föreläggas kongressen, gäller Förenata Staternas anslutning till internationella permanenta skiljedomen — ett steg, som länge varit på tal men alltid hindrats av senaten. Kanske är det just Roosevelt, som skall kunna förmedla den att göra denna åtgärd för världsfreden.

NYA FAKTA OM MORDET PÅ KIROV har lagts fram i och med publicerandet av anklagsakten mot Stenovjev, Kamenyev och de övriga i nittonmannagruppen. De flesta av gruppen anklagas för medlemskap i den illegala kontrarevolutionära rörelsen »Moskva-Centrum», och skola ställas inför högsta domstolens kollegium. Uppgiften om försvinnningen läggs tillbaka, men enligt uppgift har Stinovjev erkänt sitt och sin grups ansvar för det älskligt mordet.

UR TIDEMARKSDAGEN I UNIVERSITETSFRAGAN sammanträdde på torsdag i Helsingfors under stor spänning. Ett förslag om att öka de svenskspråkiga professorerna från 12 till 15 har bl. a. framlagts men man väntar stark opposition.

Avgörandet i Saar.

Saarbefolkningen har träffat sitt val. Med nära 90,5 procent av alla avgivna röster förkunnade den vid söndagens våldiga folkomröstning att den ville återförening med Tyskland. Därmed är nu ett av de mest brännande problemen i Europa för närvarande bragt till en lösning. Visserligen framhålls, att terrorn från tysk sida har en betänklighet i den överväldigande segern. Men befolkningen har i varje fall varit urredad om vad den röstat på. Och med hänsyn till dess framtida öden bör det vara en vinst att majoriteten blev så avgörande stor. Valet får därigenom en helt annan karaktär av enhälligt beslut.

Förberedelserna till valet voro in i det sist frenetiska från båda håll, såväl tyska fronten som enhetsfronten, status quo-anhållarna, arbetade med dödsförakt för sitt mål. När resultatet på tisdagsmorgonen tillkännagavs i radio kom man förutsläta att en hel värld stod lysnande inför de lugna rösterna. Spådomarna om blodiga oroligheter kommo dess bättre på skam, då säkerhetsåtgärderna i internationell regi tyckas ha fungerat väl, och det var en ton av största tillförlitlighet i landshövding Rodhes röst, omröstningskommissionens ordförande, när han i korta ord meddelade, att Saaromröstningen avslutats och att kommissionen nu begav sig till Genève för att lägga rapport. De allmänna omdömena om omröstningskommissionens arbete ha även varit högt lojvande.

För nästarena tyska tycks den stora segern ha varit nästan en överraskning, ändlöst jubel, taster, hyllnings- och hemsändsång vidtog. Vad som nu framförallt intresserar världen är den hållning Hitler skall intaga. Kommer den utlovade fördragsamheten att infräs och denna hans första stora utrikespolitiska seger att utnyttjas som en avspännande och

fredsfrämjande händelse? När omröstningsresultatet omedelbart efter sammanräkningen högtidligen i radio av galeadaren Bürckel meddelades der Führer svarade denne med en försäkran om Tysklands freds vilja. Varför fick icke de svenska radiolyssnarna höra även detta?

Från fransk sida har utgången kommenterats värdigt och lugnt. Frankrikes konseljpresident, Flandin, har uttryckt den officiella meningen med följande, riderliga ord:

»Frankrike kan endast lyckönska sig till att fördragen strikt fullämpats. Ingen fransman skall reflektera på att ifrågasätta resultaten. Det ligger folkförbundet att slutföra den procedur som erfordras för Saarområdets återörening med Tyskland. Jag hoppas att tack vare Genève auktoritet, Tyska regeringens förstälste och de vid Romförhandlingarna träffade förberedande avtalen alla irriterande tysk-franska problem skola regleras under folkförbundets egid.

Handelsförhandling skola nu omedelbart inledas i syfte att fastställa normerna för handelsutbytet mellan Frankrike och Saarområdet och anpassa de franska tyska handelsförbindelserna efter den nya situationen.

Att Frankrike inte heller haft annat att vänta här ju hela tiden stått fullt klart. Men dess försvinnande ringa inflytande på befolkningen bevisas till yttermera visso av omröstningsstatistiken: Ej fullt en halv procent mot nära 85 för status quo. Frankrike har f. ö. tillkännagivit att dess gränser fortfarande stå öppna för flyktingar som tro sig hotade.

Man må dock uppriktligt hoppas att N. F. skall förmå övervaka, att intva represalier från tysk sida utlösas mot minoriteten, de nära 10 procenten nej-röstare — som kanske i själva verket är åtskilligt flera.

Den nya budgeten.

Riksstaten för 1935—36 slutar på 1,065,5 miljoner kronor mot 1,106,4 i fjol — alltså för ovanlighetens skull en liten minskning. Bland de mera anmärkningsvärda nyheterna däri — förutom den för året på vissa punkter nya uppställningen — är att den extraordinära uppläggnen, som de senaste åren tillgreps för finansierande av offentliga arbeten m. m. nu inställs. De allmänna förutslätningarna för kommande budgetår är visserligen ett förbättrat läge i jämförelse med föregående års. Men fastän man inte precis har allledning vänta en vändning till det sämre, är det i alla fall icke värt att räkna med, att konjunkturförbättringen skall fortsätta.

Vad som naturligt nog först och främst intresserar är frågan om skatternas höjd — det angår ju alla när. Det befinnes att finansministern visserligen klarat sig utan ytterligare skattehöjningar, men att han, trots mängas förhoppningar om en synsamm inverkan av de »goda tiderna» sett sig föranlåten att behålla de nuvarande extra »krisskatteerna» av olika slag.

Försvarets huvudtitel får i år 4½ miljon mindre än i fjol. Huvudvikten läggs vid övningar, medan nyanskniffigarna äro mera försiktigt tillgodosedda. Från jordbrukets huvudtitel är särskilt att märka, att utgifterna ökas med

1,700,000 kr. Där äro ökade anslag till avdikningar, nyodlingar, betesförbättring, stenörjning, jordörning m. m. — alltså en förinsättning på den redan prövade vägen. Men en hel del övriga stödåtgärder komma att behandlas senare, beroende på resultatet av pågående utredningar. Det framhålls bl. a. att arbetslöshetshjälpen i form av anslag till jordbruksskandamål för att »skap nya arbetstillfällen» har visat sig misslyckad. Den har inte hjälpt. Och anslaget har därför i år sänkts med några hundra tusen kronor.

Bland de mera iögonfallande anslagen under socialministerens huvudtitel är anslaget till den nya *länelönen för bostadsförsörjning* för mindre bemedlade barnrika familjer. Här stöter man ånyo på denna brännande fråga — att regeringen nu finner den viktiga förstärk man av beloppets storlek: 30 miljoner. Detta anslag är upptaget utan vidare. Senare kommer k. maj: att närmare framlägga sina avsikter på detta område, i en proposition för vilken sociala bostadsutredningens förslag kommer att läggas till grund. Och detta förslag väntas vara färdigt när som helst.

På torsdag och fredag äger remissdebatten rum, då riksdagens kamrar säga sin mening om regeringens förslag till rikshushållning. Och sedan är det gam-

Pier Gudro:

Det stora Rom-avtalet.

En hopsamling.

Fördragen mellan Italien och Frankrike underskrevs i själva verket ej den 7 januari 1935 men den 25 juli 1934. Då Mussolini efter Dollfuss' mord sände trupper till österrikiska gränsen förskrev han sig på samma gång till att följa den franska linjen i europeisk politik. Han kunde nämligen ej låta sina soldater gå över på grannterritoriet utan att riskera få jugoslaviska regementen i ryggen. Han hade alltså hädanefter att välja ett av två: draga sig tillbaka från sin kamp för Österrikes politiska och territoriella integritet eller fortsätta denna strid — men då med Frankrike och dess förbundsstaterna som medhjälpare!

Nödvändigheten att dela Donau-ansvaret har gjort trettiohetens franska-italienska förhandlingar för Italiens vidkommande ofriare än de kunde varit exempelvis »sistidna vär». Hindra Anschluss har för Italien varit det först och främst viktiga, och för regierandet av Central-

europas problem har följaktligen oftratt icke så litet av det som tidigare ansetts beteckna minimum av italienska fordringar i Afrika.

Eftersom man så länge dröjt med att göra upp räkenskaper mellan Italien och Frankrike var det nämligen nu trugnet taga alltihop på en gång: lösandet av de italienska kolonisternas ställning i Tunisien, avgörandet av de rättigheter Italien ansåg sig besitta på grund av fördraget i Ouchy 1912, infrändet av de löften om ökade koloniala besittningar som Frankrike (samma med England) givit medelst Londonpakten maj 1915, ordnandet av Donau-frågan, jämmandet av vägen till avspänning mellan Italien och Lilla Ententen (och Italien och Jugoslavien i all synnerhet), likviderandet av Italiens stödjande av Ungerns revisionskrav, likviderandet samtidigt av eventuellt italienskt skydd för tysk upprustning.

(Forts. å sid. 4.)

Högerförslag till

En positiv befolkningspolitik

En uppseendeväckande motion är högerns i båda kamrarna frambranta förslag om utredning beträffande en positiv befolkningspolitik. Den inleder vad docent Karin Kock helt nyligen betecknade som »partierens maratonlopp för att hinna fram med radikala förslag i befolkningsfrågan». Här finner man nu i högerns led flera av de krav, som sedan flera år tillbaka förfäktats av mera framstegsvänliga åskådningar. Utvecklingen har på detta område just nu gått förbluffande hastigt.

Motionärerna vilja ha till stånd en stor utredning, åstadkommen i nära samarbete med de människor själva, som saken närmast gäller. Den kommission av utvald sakkunskap som skall utse, bör stå i nära kontakt och hålla muntliga, otvungna överläggningar med representanter för olika kårer, läkare, präster, uppfostrare av ungdomen, företrädare för olika grupper av ungdomsörelser och kvinno sammanslutningar, personer som syssla med egnahems- och bostadspolitik i stad och på land, representanter för landsdelar och yrkesgrupper med olika nativitet, socialekonomer m. fl.

De önskemål som motionärerna ställa upp mot den allmänna kända, mörka bakgrunden av våra sjunkande födelsesiffror gå ut på väsentliga lättnader i de barnförsörjande medborgarnas villkor. Först och främst skattelettnader av olika slag. Vidare särskilda åtgärder för de underläta för de unga äktenkapen att kunna få barn. Förbättrad moderskaps-

vård genom höjda moderskapsunderstöd, utvidgad förlossningsvård, för- och eftervård i lika grad tillämplig för gifta och ogifta kvinnor.

Det kan verkligen i detta sammanhang vara värt att erinra om de åtgärder till för- och eftervårdens främjande som föreslogs av 1929 års moderskapsunderstödsakkunniga, men som så fullständigt fått försjunka i glömska.

Även bostadsfrågan tas upp i motionen. Det föreslås att städerna skolla skaffa »rymliga bostäder till rimliga kostnader», med särskild tanke på de barnrika familjerna, medan det för landsbygden gäller att ägna problemet om lantarbetarbostäderna särskild uppmärksamhet. Tydigen framförallt genom utvidgade åtgärder för egnahemsverksamhet och möjligheter till lån.

Vad som är icke minst överraskande i denna märkliga motion är avseendstaggandet från den gamla omhulade tanken på de gifta kvinnornas bortträngande ur förvärvsarbete. Nu heter det att »bryska lösningar äro icke här att tillråda». Snarare bör man se till, om icke huvudsyftet för närvarande björte främjas genom att bereda självförsörjande kvinnor tryggare anställningsförhållanden. Det uteläses icke att — med tanke på framtiden — ungdomens, alltså icke bara den kvinnliga ungdomens, lostran starkare inrikas på de blivande uppgifterna i hem och familj.

Den utmanande situation i befolkningsfrågan, vari vi just nu befinna oss, har i denna högermotion fått ett plössligt beredvilligt svar, som till yttermera visso slutar med följande framtidsåiktande ord: »Vi tro, att vårt svenska folk, alla motståta tecken till trots, alljämt besitter den livskraft, som kan tryggas des framtid. Därför misströsta vi icke heller om framgång för en om mål och medel klart befoveten, i bästa mening applyggnande befolkningspolitik.»

Vad har hänt...

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTOVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.
Norrlandsgratan 18.
Tel. 75 75, 76 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsrätts,
Boutredningar och testamente, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNGSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Växel: N. 333 15.

Märta Armfelt

Generalagent i Skandia

Kostnadsfri rådgivning dagligen
12-1 & Skandias huvud-
kontor, Myntorget 1.
Tel. Nannanorv Skandia-Freja.

Specialitet:

Pension-, livränte-, liv- och sjuk-
försäkring.

TANDLAKARE

TORSTEN TIMANDER

SVEAVÄGEN 82, 4 tr. (hiss).
Mottagningar efter överenskommelse.
Tel. 31 92 95.

SPECIALSERADE ANDLÄKARE

Mästarsemelsgatan 4. Tel. 11 56 07.
Allmän tandläkarpraktik med specialisering på alla mera krävande områden inom tandläkekonsten. Barnavd. - Röntgengenomsyn. - Läkare (kirurg). All tandbehandling utföres av leg. tandl. Fri rådgivning. Specialterapi betyder bättre tandvård, tidvård och därmed lägre arvoden. Mottagning vard. 10-26-7. Sönd. 10-11, 5-8. Andra tider mellan 8 t. m-9 e. m. efter överenskommelse.

Tandklinikern

VASAGATAN 46
Hörnet av Kungsgatan. Tel. 10 11 38.
Låga taxor. Fri rådgivning.
Förest. Leg. tandl. Sven Schönström.

Allm. Barnbördshusets poliklinik

Alla vardagar 11-12 för havandeskapet
och dess sjukdomar och 14-14.30 för
kvinnosjukdomar.
För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-110 f.m.
För havandeskapet och
dess sjukdomar.
För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSCHEM

LINNEGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid.
Tryggt och egen., välräk.
Tel. 778 24.

1/1-Ylle ISO cm. Boj

För dräpeter, ottsommar, bordskläder, kuador m.m.
Ljud- & värmeisolerade, i många färger, pris
5,40 met.
Oskarsöns Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

Den 19 Jan. 1935.

I bonde- förbundets tecken.

»I en tid av stora politiska omvälvningar i världen, då vi här i Sverige åt fira femhundraårsminnet av riksdagens tillvaro, yttrade andra kammarens talman i sitt anförande till konungen vid riksdagens högtidliga öppnande. Det är alldeles sant, fast det låter beklämmande. Hyllar svenska folket verkligen i själ och hjärta det, som nu kallas politik! Långt därifrån. »Vi tona på minnen från formlora dar...» Och fira!

Vad är att utläsa ur frontalet och statsverkspropositionen? Bondeförbundet tycks alltjämt ha stora fordringar. Ökade anslag. Det är inte fråga om, att jordbruket skall bära sig. Nu är det bara att göra skulder och låta husen förfalla, så betalar staten. Det är inte skäl att slå spik i vägg. Staten skall betala skulder, räntor och byggnadsunderhåll, allt med riderligt erkännande av den enskilda äganderätten till jord.

Talmannen, som tydligen redan voro i fäststämning med tanke på Arboga, prisade de ljusa tiderna. Det kanske är försiktigare att tala om den tillfälliga högkonjunkturen, som kommit finansminister till hjälp - vare sig nu denna högkonjunktur är början till ett bättre eller förbundet till något långt värre än som hittills varit. Till fonden för Kreditkassans förluster överförs 8 miljoner från rusdrycksmedel-fonden. O. s. v., o. s. v. När det inte finns något mer att överföra till en fond för förluster, som uppstått genom att alla fått kredit, hur går det då? Den frågan kan besvaras på olika sätt: det får bondeförbundets finansminister reda upp - eller också: bankrut! Men för att återgå till frontalet »med iakttagande av sträng sparsamhet har det dock va-

Sandra Unger:

Hur vi arbeta i Värmlands län för blindvårdens ordnande.

Det har funnits en tid - och den tiden är ej allt för långt avliden - då den omvårdnad, som från samhällets och den enskilda sida ägnades den blinde, var i stort sett enahanda med den, som kom andra hjälpbehövande till del, d. v. s. huvudsakligen inriktad på att skydda den blinde från de svåraste yttringarna av nöd.

Småningom växte dock insikten om att den blinde var bildbar och att han i flertalet fall med framgång kunde bringas såväl intellektuell utbildning som praktisk förfärdighet i olika yrken. Och under inflytandet av de humanitära strömningarna, som i vår tid alltmer arbeta sig fram och vinna förtroende inom alla samhällsgrupper, ha från såväl statens som enskilda sidas vidtagits åtgärder för att förbättra den blindes ställning och låta något av den tunga bördan, som hans lyte påligger honom.

Om arbetet för människan i allmänhet är en livsvakt av bestående värde icke blott för gestaltningen av livet i yttre avseende, utan också och icke mindre för den inre utvecklingen, är det helt väst så i än högre grad för den blinde, vilken på ett alldeles särskilt sätt är hänvisad till sin egen snävt begränsade värld. Att på bästa möjliga sätt hjälpa den blinde till rätta med hans arbete är därför en humanitär uppgift av den allra största betydelse, och denna uppgift är under nuvarande förhållanden huvudsakligen överläten åt det enskilda initiativet samt frivilliga krafters och organisations verksamhet. Ingen uppgift kan väl heller vara mera ägnad att väcka det varmas intresse, som botnar i en allmänmännisklig medkänsla, än att på detta sätt söka bispringa dem, som äro behäftade med blindhetens svåra och tunga lyte.

Den enskilda hjälpverksamheten för de blindas här i Värmlands län avser, beträffande de arbetsföra blindas, huvudsakligen att skaffa dem billigt arbetsmaterial och att ombesörja försäljningen av deras arbeten.

rit möjligt att undvika förslag om ökad beskattning». Trots högkonjunkturen alltså ej lägre skatter. Och »sträng sparsamhet» har sin gamla vanliga betydelse, allt beroende på vem som säger det.

Vad meddelade årets trontal och riksdagsöppnande? Tydligtast: att prinsessan Margaretha kommit till världen.

Det är i främsta rummet genom av Värmlands läns landsting beviljade medel, som denna verksamhet möjliggjorts. Landstinget har nämligen årligen från och med år 1925 beviljat ett belopp av 5,000 kronor till inköps- och försäljningsföremöding för blinda i länet, vilken omhändervägs av en särskild nämnd, Blindarbetsnämnden. Denna organisations verksamhet går ut på att skaffa de blinda billigt arbetsmaterial och att ombesörja försäljningen av arbeten (i främsta rummet korgmakeri- och brostbindararbeten, men även kvinnliga handarbeten av olika slag), som förstärkats av blinda. Till den för detta ändamål inrättade »Blindarbetsexpeditionen» få de blinda insända rekvistition i arbetsmaterial, denna rekvistition befordras av expeditionen vidare till någon materialdepå (Stockholm, Kristinehamn eller Göteborg) eller enskild firma, vilken levererar materialet direkt till rekvirenten. För att förbilliga priset å arbetsmaterialerna för de blinda uttages därvid av dem endast 80 % av priset för materialerna, medan återstående 20 % betalas av expeditionen.

Det säger sig självt, att det för nämnda är ett eftertrivansvärt önskemål, att dess arbete bleve så klart och uppskattat bland institutioner, affärsmän och enskilda i länet, att dessa vid behov alltid vände sig till Blindarbetsexpeditionen med sina order. Jag kan ej nog starkt betona, hur viktigt det är för ett gott resultat av vår verksamhet, att avsättningen av de blindas alster på allt sätt underlättas. Detta gäller särskilt de blinda kvinnornas arbeten, vilka i allmänhet äro mera svåråldsa än människans. Om allmänheten i vidsträckt omfattning ville behjätta detta, skulle de blinda hantverkarna få fullt upp med arbete samt därigenom på ett verkligt sätt förhjälpas till självhjälp och beredes en förbättrad utkomst. Man erhåller vid inköp av de blindas arbeten starka och välgjorda varor för samma eller lägre pris som för fabriksvara och man gör därvid en, om och ringa, gåring i det goda.

Jag har nu talat om de arbetsföra blindas. Vad de icke arbetsföra blinda beträffar, söka de inom Värmlands län verksamta tre arbetsnämnderna för de blinda (i Karlstad, Kristinehamn och Arvika) söra för, att dessa blinda givas den hjälp, som är möjlig genom kontanta bidrag, särskilt till julen. Medel här till erhållas huvudsakligen genom inkomster vid De blindas dag och genom en aldrig tröttnande enskild ofvillighet, för vilken vi, som arbeta för de blinda, icke kunna vara nog tacksamma.

Det är slutligen en sida av blindverksamheten, som jag anser vara särskilt betydelsefull, nämligen upprätthållandet av personlig förbindelse och kontakt med de blinda. Ty den hjälp som lämnas får ett

Abortkommitténs förslag på remiss till kvinnoorganisationer.

Det torde vara mera än ett sammanträffande att omedelbart efter de artiklar om abortkommitténs förslag och dess utsändande till myndigheterna som publicerats i Tidevarvet och Dagens Nyheter, Justitiedepartementet sändt förslaget på remiss även till styrelserna för sju kvinnoorganisationer. De sålunda nu tillfrågade organisationerna äro: Samarbetskommittén för Svenska Kvinnors Västerförbund, styrelserna för Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Folkpartiets kvinnoorganisation samt Allmänna Valmansförbundets centrala kvinnoavd, vidare styrelserna för Stockholms Fackliga Centralorganisations kvinnosektion, Fredrika Bremerförbundet samt Yrkeskvinnors klubb i Stockholm. Av de politiska kvinnoorganisationerna är det sålunda endast Moderata kvinnoförbundet som icke tillfrågats.

Kvinnorna och befolkningspolitiken.

Vid Svenska Kvinnors Västerförbundets centralstyrelsemöte och landsmöte, som skall äga rum lördag och söndag den 9-10 februari 1935, kommer som huvudpunkt på programmet att upptagas frågan om *Kvinnorna och befolkningspolitiken*. Den första punkten av det stora ämnet har formulerats *Moderkskaphjälp - vad vi ville och vad det har blivit*. Vidare behandlas *Rätt till giftermål och moderskap för kvinnor i förvärsarbete* och slutligen *Sexualupplysning och sexuallagstiftning*. Efter inledningsföredrag i de olika ämnena följer allmän diskussion.

särskilt värde, om den bäres upp av personligt intresse och av ett deltagande sinne.

Den blinde sitter med sitt arbete stilla vid sin bänk. Utomkring honom pulserar livet, han märker dess pulsning, men han förminner icke dess hjärta. Vi alla, som ha förmågan att glädjas åt solljuset och hela den rika skiftande världen, som detta solljus alstrar, må vi vara och en i sin mån söka bidra till att en stråle av det solljus, för vilket den blinde helt säkert är mera motfärdig än vi, människokärlekens solljus, kan tränga in och sprida värme i hans sinne.

Karlstad, Länsrensenset i januari 1935.
Sandra Unger.

Litzéns Advokatbyrå

Mosebackegatan 7. Tel. 43 18 34.
Inneh. N. Th. Wahlström.
Juridiska uppdrag. Köp o. försäljning av fastigheter, teckningsplaceringar m. m.

Om Ni har en anförvant på sjukhus så hyr en radio åt honom. Ingenjörfirman Martin Lundqvist, Tryggs hus, Engelbrektsplan. 20 20 70.

KRANSAR

Gunnar Spångberg
67 48 50, Birgerjarlgatan 12. 61 23 45.

Vid dödsfall, rådfråga först
ARVID HOLMS
Begravningsbyrå
S:t Eriksg. 86 (invid S:t Erikspl.)
om priser m. m. innan beställning göres.
Tel. 31 88 40 - 30 89 52 an. bosst.

Alimonda-Institutet

40-drig homeopatisk praktik.
Mottagning 11-2. Rådfrågning även för korrespondens. Begär prospekt och frågelista. Leg. läkare.
Adress: Upplandsgatan 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 Tel. Sbd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GÖTGATAN 52 " " 331 90

Äggdjet
ger hälsa
och kraft

Kina-magasinet

Huvudsida sidan till köksman, par, guldiner m. m. Råderna, Örgen, Bröstad, doorn A n t i k t porslitt. Abbeid, tilltänk, m. fl. Örgen garnst. RAGVALDET 2. v. Hornsg. 24. Tel. 43 22 82 och Klara N. Kyrkog. 29. vid Posten. 21 55 18.

Birger Jarlgatan 12 Låga priser
Stockholm T. 67 24 35
Besök storköptillfällen Birger Jarlg. 12. 4 tr.

Vi skräddery Eder kappa med två
provningar för 30 kr.
FORSMANS,
Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 92.

Torine Tornes

Smykesreparatör av verkf. jackson. - Rep. Håkvarnen, Birger Jr. 29 kr. Själa elektr. tillg. Abbeid, tilltänk, m. fl. Örgen garnst. RAGVALDET 2. v. Hornsg. 24. Tel. 43 22 82 och Klara N. Kyrkog. 29. vid Posten. 21 55 18.

karina Syskolan för modern kläd- och llinnesömnad samt montering.

8 mån. yrkeskurs. Betyg erhålles. Kurser på 4 veckor 2 mån. Aftonkurser. Anmälningar mot-
tagen dagligen 9-6. Besök prospekt.
KARIN NORDEMAN, Erikbergsgatan 5, 3 tr., Stockholm. Tel 10 81 87.

Beställningsateljé.

KRAKA'S Elevavdelning

Yrkeskurs: 8 månaders kurs i sömnad med början den 1 sept. och 15 jan. varje år. 4 veckors eget arbete.

Korta kursar: 2 månaders kurs med början den 1 och 15 varje månad.

Mindre kurser och specialkurser med början när som helst under terminen.
Prospekt på begäran. **KRAKA** Stureplan 2, 3 tr. Stockholm

Kungl. Hovbolsterhandel H. FLATOW

Säg det med blommar!
Västerlångatan 14. STOCKHOLM
- Blomsterfärdig till in- och utland -
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgirokonto 549

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kostnad. Denna orsaken till våra bill. priser.

Sven Stål:

Göteborgskonst.

Den fördomsfulla Sigfrid Siwertz har som dramatisk författare utvecklat sig till en best seller. Han skriver för parkett och rader växelvis, med en nypa gallriepatos därtill. Det ämne, den familjeolycka, han dramatiserar, får därigenom sina osynliga rottrådar inneställda överallt och i den mån pjäsernas handling får allmänvälvande förlopp, blir rollerna mänskliga och spelbara. Han överläter styckets väl och ve i händerna på teaterkunniga personer; ansvaret för den slutliga framgången blir jämnt fördelat. **Göteborgs Stadsteater** ger för närvarande »En hedrig man» och bjuder på mer än ett hedrigt arbete. Regissören, Carlo Krull-Möller har satt en god, tidstrogen prigel på förloppet.

Huvudrollen, Thomas Bonalt, blev i Georg Bläckingsberg gestaltning betydligt mänskligare och trovärdigare än vad författarordet vill göra honom till. För det första konfronterades vi genom Bläckingsberg med en socialiststatsminister, som till den upphöjda värdigheten medförde, förutom partifolkens tillit, egna, väl slitna och hemtåmliga kläder. Han var ingen modeplansch. Skådespelarens plastiska utformning av rollen rörde folktalet, vars stötar gester trubbands av och hejdat i sin alltför omfattande yta. Den karaktärsutveckling Bläckingsberg låt oss bevitna hade hjärtats och förståndets adel till lika delar, och det var just tack vare denna kultiverade insats insats, som den siwertziska pjäsen fick en resning, en linje, som enbart de torra orden själva ingalunda miktade. Det var glädjande att få se Bläckingsberg utan negerkristliga bitankar, han bevisade mer än väl att han hör till de få utvalda i vårt sceniska land. **Allt den schablonism** Thomas Bonalt har att leverera fick i Bläckingsbergs mun ett upplivet, överflinkt, stilsamt patos. Georg Bläckingsberg har en air av själslig förnämning, man har det gott i hans sällskap.

Den långa rollistan kräver obönhörligt förstklassigt arbete för ena statistentrén, och genom dubbelningar hade det lyckats teatern att få en mycket god ensemble. Typen som till exempel Torsten Bergströms fanatiska socialminister glömlös man inte, eller Albia Lindahls högerledare, baron Lumbeck. Herr Lindahls diktion var utöskt, nyansen fina och hans person förmedlade utan tväkan intrycket av enge. Bengt Åke Berntssons judiske riksbankschef förnekade inte heler racen och var dessutom uppligt som snabbtäckning. Herrar Lindwall, Sundström, Knudsen, Gentzel och Rydberg hade var och en skapat roller av pregnans, man trodde på dem, om än inte på allt vad de hade att säga. Teaterchefens insats, levandegörelsen av den politiskt-frånvarande kungen, tangerade väl mycket det imbecila och blev därigenom rolig som momentant nöje, men den doft av självironi, lyriskt skimmer, som trots allt svävar kring denna fjärlingsångande konung, hade inte skådespelaren lyckats eller velat gripa tag i. Tolkningen kan

naturligtvis ses från mer än ett håll och Hammarén intresserade i alla hänseelser. Bland ungdomarna hördes en ny röst, Rolf Nauckhoff, som bestämt kommer att växa till sitt och få spela närmare ramen en annan gång.

Damerna voro tvänne, fru Göta Hoving och Lill-Tollie Zellman. Fru Hovings brister vis-à-vis tal och spel kommo i denna roll att helt förvandlas i meriter. Den pressade talstämman hos alltid begagnar sig av, den spända hals och den inre forcering den tvingar sig till voro kongeniala med Mikaela Bonalts exalterade, hektiskt lågande jag. Man glömde inte skådespelerskan, men man pågades av — och med henne. Hade det varit första gången jag fått se henne, skulle jag utan tvekan betecknat spelet som helhet, överlägset, men då jag kände igen hennes manér ifrån föregående roller, vet jag att dessa fel äro till för att med energi övervinna. Hon röjer ju en otvetydig intelligens, hennes svenska rör fullständigt på den finländska bryntingen, bara detta är en kraftakt värd sin eloge. Lill-Tollie Zellman står stilla sedan jag såg henne sist, en slarvig, gaminaktig talton och en illa buren kropp. Den unga damen har säkerligen ärvt mer än vissa tonfall ifrån sin överfärdade mamma, och ingår energi i detta arv så bör den sättas i omlopp. Det krävs en andligt väl poiserad kropp till att levandegöra en roll som sträcker sig över flera akter. Det bästa har jag gömt till sist, John Ekman gamle humanist, professor Julius. Det är inte ofta skådespelare bli diktare, men det är så mycket underbara när det någon enda gång sker. John Ekman inkärning av den gamle professorn hade med varje andrag diktar-gläddens blea triumferande sken, allt hos honom var perfekt, ifrån maskens kloka barnslighet till talet — och det ännu mera talande — gången. En sällsynt scen-gestaltning av mycket hög rang. Tack.

Denna hedersamma föreställning hade knappast samlat en handfull folk, vilkas högljudade tacksamhet dock, via en störande akustik, lät överväldigande. Teatern borde ha varit fullsatt. Kvällen därpå såg jag, i utvalt sällskap (på begäran) O'Neills »Dagar utan mål» och denna föreställning fastslag med klarhet teaterns höga standard. Jag vill se den teatern som den ena dagen kan fullgott spela »En hedrig man» och dagen därpå ge en nästan idealisk framställning av O'Neills svårförståeliga mirakelspel. Detta stordåd utförd Göteborgs Stadsteater utan att man märkte någon trötthet hos artisterna.

Gymnastikdir. Karin Norén

Pjlg. 11, I. Nära Kungsh.-t. o. N. Mälarsir. Tel. 53 88 60, säkr. 9—12 I. m. **Sjukgymnastik och massage** **Rytisk gymnastik** till musik. Privat och i grupp. **Hållningsgymnastik** Gymnastikprogram för hemövning. Speciellt rörelsesystem för medeltåders och nervösa personer.

Om inte — varför då?

I en »temperamentsfull» artikel i D. N. har Elin Wägner ställt denna fråga om kvinnornas fördringar på samhället just nu och framfört i frågan om freden och moderskapet.

Vi uppleva nu det som måste verka fantastisk det som kommer mitt i diskussionen av befolkningskrisen, skriver fru Wägner, nämligen att en socialdemokratisk justitieminister och hans officiella kommitté tar upp och gör till sina de reme-namng för rätten till abort som årlig rimliga då de föras av enskilda nödställda kvinnor, deras anförvanter och läkare, som inte veta någon råd.

Det är förklarligt om en kvinna säger: Jag har inte råd med ett barn till för jag har för många förut, och min man har för liten lön. Eller: jag kan inte gå till skolan för min fåstman är arbetslös eller har avvikit, och får jag ett barn blir jag av med min plats, respektive avskedad av sjukhus eller sköldstyrelser. Men staten måste i nuvarande situation säga: om det bara är de uppgivna ekonomiska och konventionella skälen som driva er, min fru eller fröken, till läkare för att bli av med ert barn, så föreslå vi eder en annan utväg. Vi garanterar er skydd för er plats och skydd mot ekonomisk och social bojkott, vi lova se till att det bli mor inte för er blir liktydigt med misär.

Kommitténs preliminära utlåtande har endast varit synligt i ett kort utdrag, så man vet inte om det insisterar på positiva åtgärder, kraftigare än vad justitieministern, jofrigt i sina offentliga uttalanden. Om hon var man att han på den punkten talat medkännande och förstående och att han t. ex. värdar jll sjukhusdirektorerna att inte avskeda sköterskor för att de få barn. Men då hans lagtext vill erkänna fosterfördrivning av ekonomiska och konventionella skäl som laglig, har han böjt sig för att kvinnornas förmån, som bestämma över deras öden, nu en gång äro föga vidhäftade. Och resignerar inför det faktum att samhället inte har råd att ta emot de barn som födas av friska, men utfattiga mödrar!

Elin Wägner påtalar sedan det faktum, att inga kvinnoföreningar voro medtagna bland de myndigheter, till vilka förslaget sändts för yttrande. Är inte detta ändå ett symptom på att det ligger något i vårt påstående till samhället är i grunden maskuliniserat.

Det känns så mycket smärtsamma, fortsätter hon, att konstatera att kommittén vågat handla så och att kvinnorna i och utom kommittén finna sig där, som man ju tydligt ser att just nu hade kvinnorna sitt ögonblick! Nu hade de på sin plats, men också möjlighet att driva sina synpunkter och få gehör för dem! Man skulle kunna spinna länge på det egendomliga sammanträffandet att besinningen ungefär samtidigt inträtt både inför krigets risker och den negativa befolkningspolitiken. Det kunde bli »Lysi-

Kvinnornas fredskamp i Ringerike.

Den lilla men kampglada norska sektionen av *Fred och Frihet* hade inbjudit till ett nordiskt möte på Sundervollen i Ringerike. Platsen var väl vald: historisk mark, vacker natur, härlig luft, tillfälle till sport och friluftsliv, i synnerhet som det blev ett strålande vinterväder.

Dessvärre hade inte den danska sektionen kunnat skicka någon av sina tjugotusen medlemmar, vilket var en stor förlust, då ju mötet anordnats väsentligt för att diskutera möjligheten av ett nordiskt samarbete. Resultatet av diskussionerna hade ju kunnat bli bättre, om vi haft våra danska meningsfränder med under debatterna, men med hänsyn till den stämning, som vilade över mötet, den trevnad, som de norska värdarna beredd deltagarna kan man dock säga, att största förlusten var på de frånvarandes sida.

Den första dagen var de norska värdarnas. Mötet öppnades i Oslo av dir-

Inlägg i diskussionen om Moderskapet och dess evolution i framtiden.

Till Red. av Tidevarvet.

Enligt minister Kollontays mycket intressanta artiklar har moderskapet i sitt förhållande till barnen, från att ha varit ett prerogativ, blivit en handikap. Att det i många lyckliga fall kan uppstå vänskap mellan en mor och hennes barn, inrymmer fru Kollontay, men denna uppstår trots och ej som följd av moderskapet.

Det är modigt av fru Kollontay, själv moder, att konstatera och acceptera det. Naturligtvis kommer det, sedan kvinnorna allt mera ägna sig åt förvärvsarbete, att ligga nära till hands att staten övertar moderns roll och det är ett stort samhällsintresse att detta skall ske så effektivt som någonsin möjligt. Jag är gärna med om att, när en gång barnen uppått en ställning och blivit självförsörjande, alla de mödrar som ej kunna påvisa att de utföra ett samhällsnyttigt arbete i socialt, konstnärligt eller litterärt hänseende, skulle på ett vetenskapligt och estetiskt tillfredsställande sätt utrotas. Men man frågar sig bara — bli dessa barn, produkter av en statlig maskinkultur, lika individuella, värna människor som de som uppfostrats i hemmet? Samhället behöver i lika hög grad individualitet och värme som »efficiency», ty det är dock värmen, som är initiativtagaren i det mänskliga samhället.

E. Gadolin-Lagerwall.

strates och fredens timma». De fördringar kvinnorna nu satta upp om fred mellan folken och en nyorganisering av samhället, som skulle bli så mycket lättare om inte krigshotet längre förryckte allt, de skulle kunna få en örhörd tyngd — om de ställdes.

Clarté 1935

Sveriges enda tidskrift för fri Socialistisk kritik och diskussion 12 nummer — Helår 3:—, halvår 1:50, Lösnummer 25 öre
PRENUMERERA OMEDELBART PÅ POSTGIRO 2874
Clartés expedition, Klara Västra Kyrkogata 7 Stockholm C. Tel. 20 30 10

En succé! WALTER SCHONSTEDT: **Skjuten vid flyktförsök** SA-roman. Ingen som vill första bakgrunden till 30 januari-morden kan gå förbi denna spännande roman. Pris 3:75.

Radikal konst! **Mänsklighet** Häfte 2 utkommet med bild- och textbidrag av radikala svenska och norska konstnärer och författare. För att möjliggöra massspridning av detta andra häfte har priset sänkts till 50 öre. Häfte 1, praktupplaga, pris kronor 2:50. CLARTÉ FÖRLAG - STOCKHOLM C.

REISEN Modärast. Vackraste läge. Rum fr. 5:50. Hotell o. Restaurant, Skeppsbron 12, Stockholm. Dir. S. A. R. A.

A.-B. Skandinaviska TILLSKÄRAREAKADEMIEN Drottninggatan 73 C. Stockholm, anmäl härmed sitt 23:e arbetsår. Inträdesföreläsning och 15 i varje månad. Längre och kortare kurser, anpassade efter elevernas olika behov och förkunskaper. **DAG- och AFTONKURSER. KORRESPONDENSKURSER.** I tillskärning av herr- och damkläder. Individuell underv. Såväl system- som modelleringsprinciper förekomma. Ständig kontakt med modetyheter. Begär prospekt! Tel. 20 16 74.

Christian Lange, som i Nobelsälen talade över ämnet *Vad mener vi med fred och arbetet för fred?* Det som särskilt gjorde ett starkt intryck var d:rs Lange utredning av vad det betydde att fredsarbetet inriktades på att lösa kriget ur människornas sinne. Ute på Sundervollen öppnades förhandlingarna, som hela tiden voro förlagda till eftermiddagarna, av ordföraren i den norska sektionen, fröken Marie Lous Mohr, som redogjorde för den norska sektionens arbete och planer efter den nyorientering, som ägde rum i våras. På aftonen talade Birgit Nissen om norska Arbetarpartiets nedrustningsförslag. I diskussionen redogjorde fru Signe Højer i korthet för Sveriges försvarsfråga just nu. Även det danska nedrustningsförslaget av 1924—25 diskuterades i den mån det var möjligt utan dansk hjälp.

På lördagen, svenskons dag, talade fru Signe Højer om vad kvinnoligan Fred och Frihet skulle kunna göra för att samla Ligans nordiska medlemmar till ett aktivt gemensamt arbete i kampen mot kriget och mot kvinnoreaktionen, och att utsträcka detta samarbete till andra kvinnoorrganisationer i Norden. Mötet ansåg att huvudvilkor för detta samarbete måste vara arbetet för fredens bevarande, då det närvarande läget måste av kvinnan fördrä ett intensivt arbete för nedrustningen, för statlig kontroll av rustningsindustrin och av kriget m. m.

På aftonen talade fru Rut Lagerwall ett gripande sätt om systrarna. Efter fru Adlers föredrag uttalade sig mötet för att även i denna fråga göra en hemställan till de respektive ländernas centralstyrelser i fråga om de politiska flyktingarna.

På söndagen fick bygdens folk höra fru Ulrica Jorfald tala om Rustningsindustrin, dir Naama Sahlbom om kemisk krigströ och fröken Mohr om Nationernas förbund.

Genom detta offentliga möte fick den norska sektionen tillfälle att starta sitt fredsarbete ute i den norska landsbygden. När mötesdeltagarna på söndagskvällen för sista gången samlades i »peisestuen», så deltog även Sundervollens ålskärda värdkor, Hansens, i samvaron. Herr Hansens bad då om ordet för att tacka det sitt fredsmöte till Sundervollen. Han uttryckte sin glädje över att det var kvinnor, norska och svenska, som voro de första som drog upp i Ringerike — där mången blodig kamp utkampats — för att eröbra det för kampen mot kriget.

De yngsta mötesdeltagarna utgjordes av ett par norska flickor i tonåren, som flitigt börjde förhandlingen och inte kunde förstå att fredsarbetet vore tråkigt, som man så ofta hör sägas. Den inställningen kan den norska sektionen räkna sig till godo och måste det bli ett gott akt för oss, då vi såta arbetet i gång för Fred och Frihets rörelse och återväxt.

Det manliga inslaget på Sundervollen utgjordes av två Malmöpojkar, som befunno sig i den lyckliga åldern — 12 och 14 år — och deras problem var, hur de skulle klara ett skidugupp lika bra som ett par, några år yngre, norska gutter. Samvaron avslutades av v. ordfr. fru Hild Ingemann Knutsen, som uttalade ett varmt tack till alla som deltagit i mötet på Sundervollen.

Lidingö i jan. 1935. Ester Röhl.

RES Till Rönninge Gärd, Fällingsarméns Pensionat och Vilohem, Rönninge, tel. 19, Rönnyd. vilohort. Bra rum. God husmanskost. Fullt modernt. Moderat pris.
OBS! NARA STOCKHOLM! Föreståndare H. Johanson.

Fabriksnya Symaskiner modernaste typ, nedfällbara, som **REKLAM** 225 kr. Kredit ordnas. Reparationer med garanti. **STOCKHOLMS SYMASKINSFABRIK** måstersgömslegatan 55. Tel. 21 13 93. Filial: Hornsgatan 15. Tel. 43 60 72.

Det stora Rom-avtalet.

(Forts. fr. sid. 1.)

Det är som synes ej föga som gjorts på en gång. Det är t. o. m. så mycket att det föder en undran, om därav kan komma något verkligt effektivt och livsdueligt.

I varje fall, för att återvända till Afrika så har Italien, som sagt, fått öskiljligt. De tunisiska italianernas privilegium att få behålla sin egen nationalitet är numera slut. Det har i Rom godtagits en rad bestämmelser om hur många år det skall dröja innan Tunisians nya status skall fullt och helt tillämpas. Men dessa kunna ej bedraga någon: i och med det att italienare därnere veta att de om så och så lång tid måste taga definitivt ståndpunkt, komma de säkert i stor utsträckning skynda sig att omedelbart begära fransk nationalitet. Bättre förr än senare, när det ändock måste ske, blir utan trivsel de flestas resonemang. En minoritet flyttar väl bort, men med mer än en ringa sådan räknar ingen, som studerat problemet i fråga.

Nya gränser i Afrika.

I södra Libyen har Italien fått lösa sitt territorium intill begynnelsen av Ti-best-massivet: d. v. s. det har fått ett stycke som översiger hundratusen kvadratkilometer. Men uppe i sagda (alltså fortfarande franska) bergområde finns vatten, och efter vad det påstås också petroleum och på dess andra sida gå de stora karavanvägarna som leda tusen km. söderut till Tsad, den sjö vid vilken turkarna en gång höll ett par militära förläggningar och som Italien följaktligen som arvning till Höga Portens afrikanska områden hävdar tillkomna sin Libyska koloni.

Vid Röda havet har Italien fått en liten strimma av franska Somali-land, vilken lägges till det italienska Erytra. Det har vidare fått löfte om ökandet av handelsbrytet mellan italienska och franska kolonier, och mellan dessa och resp. Frankrike och Italien, och som konsekvens därav tillåtelsen att köpa upp intill tjugo procent av aktierna i den av Frankrike byggda järnväg som förenar den franska hamnen Djibouti med Abseniens huvudstad, Addis Abeba.

Lavals övertag.

Det är allt! Naturligtvis bör man genast tillägga att, för det första det är skiljigen klart att Frankrike ej vill i evighet följa Tunisians hundratusen italiener som en slags stat i staten och att, för det

andra, det ännu ej givits prov på att en nation i fredstid avstår till en annan något som är för den första (och således även för den andra) verkligen stort och värdefullt. Men — faktum kvarstår: pruta på redan ganska modesta krav har Italien fått lov att göra. Det kämpades våldeliga under trenne långa Rom-samtal, men Laval var öbeveklig. Och mer än så! Han gick t. o. m. så långt, att han sade till Mussolinis närmaste förhandlingsmedhjälpare, Suvich: »Om jag vore Suvich och Ni Laval, skulle jag säga så: Ni bjuder mig nu 1935 mindre än Ni gjorde det år 1928. Men vore jag så Laval igen, skulle jag svara, att den invändningen rubbar ej min ståndpunkt.»

I alla fall äro nu några gamla tvistämnen definitivt avlägsnade, och det kännes av Italien som en stor lättad. Det medvetandet lindrar avsevärt den eljest allmänna besvikelsen.

Italien hoppas på förbättrad handel.

En viss avspänning har dessutom redan inträtt mellan Italien och Lilla ententen och den hälsas även med tillfredsställelse. Att Italien plötsligt skulle ha fått några slags i egentlig mening varmare känslor för Rumänien, Tjeckoslovakiet och Jugoslavien kan man naturligtvis ej påstå eller ens vänta. Men Italien ser i det för Österrikes kringliggande stater öppna konsultationspunkt, som avslutats mellan Rom och Paris, och i det förslag till non-interventionspakt som i detta nu vandrar kring samma länders huvudstaden, en möjlighet också till Lilla Ententens anslutning till de ekonomiska protokoll, vilka i mars 1934 ingicks mellan Italien, Österrike och Ungern. D. v. s. en möjlighet till ökad handel, som är mer än välkommen för den fortsatta kampen för läran.

Tyskland ses ogärna av italienarna.

Att dessa bägge fördrag såväl som Lavals och Mussolinis överenskommelse »att ingen nation kan utan de andras hörande förändra sina rustningskrafter», äro riktade mot Tyskland, förstår man till sist lika bra i Italien som annorstädes. Men man är kanske ännu tacksamare därför än på de flesta andra håll. Italianerna äro numera intill bara förmyndade över nazisternas brist på stacksambets och särade över de senares oavtägliga kritik av medelhavsfolken och deras »slaga kulturs», de äro också livligt rädda för Tysklands många olika strids-

Omvärdering av föräldraskapet.

Befolkningsfrågan, dagens stora diskussionsämne, debatterades på måndagen i Yrkesvinnors klubb i Stockholm, med professor Gunnar Myrdal och fru Alva Myrdal som inledare. Att frågan skulle möta ett stort intresse bland just denna grupp av kvinnor var ju att förutse. Den stora föreläsningen av kvinnor ur olika yrken måtte ju rymma många exempel på individuella försök att balansera problemet hem—familj—yrkesarbete. Tillslutningen var emellertid så stor att den t. o. m. överträffade Gillets lokala resurser. Den stora salen var fullsatt till sist plats, ända upp på talardippen, och många måste vända inför de till slut obönhörligt tillbomnade dörrarna.

De synpunkter på befolkningsfrågan, som Myrdals hävda, ha redan tidigare berörts i Tidevarvet, såväl med anledning av deras under hösten utkomna, mycket uppmärksamade bok, som i samband med Radikala Föreningens i Stockholm diskussion i november, där professor Myrdal lade upp sammanhanget mellan befolkningsfrågan och bostadsproblemet. Vad som nu återigen framträdde med oförminskad styrka var kravet på en omvärdering i samhällets inställning till äktenskap, familjebildning och forplantning. Det är inte fråga om, sade professor Myrdal, att höja levnadsstandarden för största allmänheten och därmed tro sig utan vidare öppna en höjd nativitet. Medlet är inte så enkelt. Det gäller i stället att ta bort de extrakostnader som barnförsörjningen medför för de enskil-

medel, men framförallt för deras möjligheter till luft- och gas-krig. Man kan ju till förklaring kasta en blick på Italiens karta. Finns det ett land som har så illa frukta flygangrepp, så är det Italien med alla sina främsta städer oskyddade för, man skulle vara frestad säga, inbjudande till att attacker ovanifrån.

Återstår nu, som sagt, att se vad som verkligen kan komma ut av dessa talrika diplomatiska instrument av den 7 januari 1935. En början är gjord, som kan betydligt en verklig och stor lättad för oss alla européer. Alldeles fjärran är dock ej faran att den i stället kan innebära skärpning av vissa, likaledes för oss alla, riskfyllda nationella motsättningar.

Roma 10 januari 35. Pier Gudro.

Medel, men framförallt för deras möjligheter till luft- och gas-krig. Man kan ju till förklaring kasta en blick på Italiens karta. Finns det ett land som har så illa frukta flygangrepp, så är det Italien med alla sina främsta städer oskyddade för, man skulle vara frestad säga, inbjudande till att attacker ovanifrån.

Återstår nu, som sagt, att se vad som verkligen kan komma ut av dessa talrika diplomatiska instrument av den 7 januari 1935. En början är gjord, som kan betydligt en verklig och stor lättad för oss alla européer. Alldeles fjärran är dock ej faran att den i stället kan innebära skärpning av vissa, likaledes för oss alla, riskfyllda nationella motsättningar.

STOCKHOLMS ALLMÄNNA KVINNOKLUBB (SOC.-DEM.)

anordnar OFFENTLIGT DISKUSSIONSMÖTE

tidagen den 22 ds. kl. 7.30 em. i Strindbergssalen, Barnhusg. 20 med inledningsanförande av tjänstemannen vid Statens Tvångsarbetsanstalt i Landskrona, fröken Lisa Gustafsson, i ämnet:

Lösdrivarlagen och dess verkningar

Biljetter till ett pris av 50 öre tillhandahållas å Morgonbris' expedition, Västmannagatan 2 (tel. 11 88 86 och 11 88 82).

Köp De blindas arbeten.

BORSTAR av alla slag, såväl grövre som finare, handgjorda, slitstarka. **Gatkvastar, städ- och dammkvastar, skur- och panelborstar, diskvagnar, mejeriborstar, ryktborstar, spiselborstar, hår-, klädes- och skoborstar. KORGAR och KORGMÖBLER. STICKADE ARBETEN, såsom strumpor, kuddar, barnkofter m. m. VÄVDA ARBETEN, såsom handdukar och trasmatior.**

Beställningar görs hos Eder handlande eller värd Eder direkt till oss. **Blindarbetsexpeditionen, Kristinehamn.** Tel. 12 47. Förståndarens bostad 13 10.

mer skulle kunna återuppväcka de stora familjerna värdet verkligen ingen genklang.

En annan läkare, docent Gyllensvärd, avstyrkte kollektivuppostrande åtgärder mest på grund av risken för infektionssjukdomar i anstalter. Men på den punkten visste arketister Wallander med sina erfarenheter från H. S. B:s lekstugor bättre besked. Har läkarvetenskapen lyckats lära mödrarna att sköta sina barn hygieniskt, måtte den också kunna lära handhavarna av den kollektiva uppfostran att sköta dem ordentligt, sade han.

Den ryska erfarenheten.

Diskussionen börades även av en utländsk expert på området, dr A. Genns, chef för spädbarns- och moderskapsklyvket i Moskva. Signaturen hade förmånen att få översätta valda stycken av anförandena för dr Genns och i gengäld få hans kommentarer och egna åsikter i utbyte. Dr Genns som var synnerligen intresserad av hela debatten, gav oss efter dr Gyllensvärds anförande följande replik:

— Docent Gyllensvärd påstår, att de slutna anstalterna för barnoppfostran och barnavård innebära större risker för infektionssjukdomar än hemoppfostran. Denna erfarenhet ha Väst-Europas läkare, därför att de kollektiva anstalterna där upptaga framförallt utomäktenskapliga barn, föräldralösa, barn till sjuka föräldrar eller barn med kroniska sjukdomar. — Ja, det är riktigt sådana barn äro sjuka på anstalterna och komma att vara det. De äro dåligt socialt material.

Men i Sovjet-Ryssland har man helt andra erfarenheter. Där finnas några tusen barnkrubbor, barnträdgårdar och lekstugor, men de ta in anspråk av friska barn och det finns bland dem mycket litet infektionssjukdomar. Dessutom förfogar den kollektiva barnavården över helt andra profylaktiska möjligheter. Så t. ex. vid mässling. I hemoppfostran förekommer det mycket sällan att man skyddar barnen mot smittofaran genom blödsuror. I den kollektiva barnavården göra vi det alltid. Vi kunna också genom barnens reaktioner fastställa vilka barn som måste skyddas mot smitta av scharklaknefer och difteri. Erfarenheterna i Sovjet-Ryssland ha skänkt oss den övertygelsen, att vi från medicinsk ståndpunkt lugnt kunna använda den kollektiva barnavården.

Det är en sak till man inte får glömma: om den kollektiva barnavården är riktigt sköt, då ha barnen god aptit, äta bra, äro friska och bli mera själva sjuka, än under mindre väl övervakade förhållanden. Det är själva metoderna för den kollektiva uppfostran som är det avgörande.

Anpassning till tekniken.

En sammanfattande synpunkt gavs slutligen av dr Andrea Andreen-Svedberg, som påpekade att den förbättrade antikonceptionella tekniken förutsätter socialpolitiska reformer, som anpassa sig till tekniken — och som slutade med några förhoppningsfulla ord av tillit till människorna, vilka mottogs med dårande applåder av publiken. C. H.

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 f. m. 1—4 e. m. Postgiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3:25,
Svartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1935
Zetterland & Thelander Boktryckeri-A. B.

av utvald
svenskt vete —
rostade
veteflingor
50 öre
pr kartong
konsum —
kooperativa

Vill Ni

arbeta för kvinnans
likställighet med
mannen i arbete
och inför lagen?

Prenumerera
på
TIDEVARVET

oberoende
oförskräckt

Pris för helår kr. 6.— Halvår kr. 3:25. Insend avgiften på postgiro 1544 till vår exp. Triewaldsgränd 2^{II}, Sthlm. eller prenumerera direkt på närmaste postkontor.